

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

Савицька Інна Миколаївна

_____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри філософії та
міжнародної комунікації

Протокол № 13 від 16.05.2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Культенко Валентина Павлівна

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Гарант ОП

_____ Білан Сергій Олексійович

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«КУЛЬТУРНІ ТА ДУХОВНО-РЕЛІГІЙНІ ТРАДИЦІЇ КРАЇН СВІТУ»

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Факультет (НП) гуманітарно-педагогічний

Розробник доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, д-р. політ. наук

Гольцов А. Г.

Київ–2024 р.

Опис навчальної дисципліни *Культурні та духовно-релігійні традиції країн світу*

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	15 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	90 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни «Культурні та духовно-релігійні традиції країн світу» полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти наукових знань щодо виникнення і розвитку культури та релігійних вірувань народів, сучасних культурних та духовно-релігійних традицій населення регіонів та країн світу; формуванні вмінь та навичок студентів аналізувати культурні та релігійні традиції народів світу, їхній вплив на міжнародні ситуації та процеси.

Завдання:

- засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних основ формування та розвитку культури та релігії в регіонах та країнах світу;
- розуміння студентами особливостей виникнення і трансформації культурних та духовно-релігійних традицій народів світу;
- формування вмінь та навичок аналізувати особливості культурного та релігійного життя в країнах світу, їхній вплив на міжнародні відносини;
- розвиток здатностей виявляти проблеми культурного та релігійного життя

в країнах та регіонах світу і пропонувати шляхи їх розв'язання.

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- історичні аспекти формування та трансформацій культурних та релігійних традицій народів світу;

- особливості впливу традицій на сучасні культурні процеси в регіонах та країнах світу, а також на міжнародні процеси;

- значення релігійних традицій у суспільному житті населення країн світу;

- актуальні проблеми, що виникають внаслідок взаємодій між традиційними релігійними цінностями, нормами та правилами і сучасними процесами суспільного життя в країнах та регіонах світу;

- основні підходи до розв'язання проблем міжкультурних та міжрелігійних взаємодій в країнах світу та на міжнародній арені;

вміти:

- застосовувати теоретичні знання з дисципліни для аналізу культурних та релігійних процесів у міжнародних системах;

- аналізувати традиційні культурні та релігійні структури в суспільному житті населення країн та регіонів світу;

- виявляти особливості впливу традицій на сучасні культурне життя в країнах світу;

- визначати вплив релігійних традицій на життєдіяльність суспільства країн світу та міжнародні процеси;

- виявляти проблеми культурного та релігійного життя в країнах світу та пропонувати шляхи їх розв'язання.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН02. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л			п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. <i>Культурні та релігійні традиції в країнах Сходу</i>														
Тема 1. Культура та релігія в житті суспільства	1-2	14	2	2			10							
Тема 2. Культурні традиції народів Тропічної Африки, корінного населення Австралії та Океанії	3	14	1	1			12							
Тема 3. Культурні та релігійні традиції населення мусульманських	4-5	14	2	2			10							

країн та Ізраїлю													
Тема 4. Культурні та релігійні традиції населення Індії	6-7	14	2	2			10						
Тема 5. Культура та релігія населення країн Східної Азії	8-9	14	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 1		70	9	9			52						
Змістовий модуль 2. <i>Культурні та релігійні традиції населення країн Європи та Америки</i>													
Тема 6. Культурні та релігійні традиції народів Європи	10-11	18	2	2			14						
Тема 7. Культурні та релігійні традиції населення Англо-Америци	12-13	16	2	2			12						
Тема 8. Культура та релігія населення країн Латинської Америци	14-15	16	2	2			12						
Разом за змістовим модулем 2		50	6	6			38						
Усього годин		120	15	15			90						

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Культура та релігія в житті суспільства	2
2	Культурні традиції народів Тропічної Африки, корінного населення Австралії та Океанії	1
3	Культурні традиції населення мусульманських країн та Ізраїлю	2
4	Культурні та релігійні традиції населення Індії	2
5	Культура та релігія країн населення Східної Азії	2
6	Культурні та релігійні традиції народів Європи	2
7	Культурні та релігійні традиції населення Англо-Америци	2
8	Культура та релігія населення країн Латинської Америци	2
	Разом	15

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
1	Культура та релігія в житті суспільства	10
2	Культурні традиції народів Тропічної Африки, корінного населення Австралії та Океанії	12
3	Культурні традиції населення мусульманських країн та Ізраїлю	10
4	Культурні та релігійні традиції населення Індії	10
5	Культура та релігія країн населення Східної Азії	10
6	Культурні та релігійні традиції народів Європи	14
7	Культурні та релігійні традиції населення Англо-Америци	12
8	Культура та релігія населення країн Латинської Америци	12
	Разом	90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано

74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4820&section=6>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гамаль Л. В, Калита Н. І. Етнологія світу: навч.-метод. посіб. Дрогобич : РВВ ДДПУ, 2019. 185 с.
2. Гурська Л. І. Релігієзнавство: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2018. 172 с.
3. Казанова Х. Релігія в сучасному світі. Плюралізм, секуляризація, глобалізація – Київ : Вид-во УКУ, 2019. 348 с.
4. Кафарський В. І., Савчук Б. П. Етнологія. Київ : ЦНЛ, 2019. 432с.
5. Козира Є. В. Культурологія : навч. посіб. Київ : Медицина, 2020. 352 с.
6. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура : підручник. Київ : ЦУЛ, 2020. 584 с.
7. Культурологія : підручник / за ред. Т. Гриценко. Київ : ЦНЛ, 2019. 392 с.
8. Культурологія: підручник / за ред. А. Є. Конверського. Харків : Фоліо, 2017. 863 с.
9. Культурологія: теорія та історія культури : навч. посіб. /за ред. І. І. Тюрменко. Київ : ЦУЛ, 2020. 370 с.
10. Кучера Т. М. Релігієзнавство: навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2016. 95 с.
11. Протеро С. Книга Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. Київ : BookChef, 2021. 464 с.
12. Релігієзнавство : навч. посіб. / наук. ред. Д. В. Брильов. Київ : Дух і Літера, 2018. 328 с.
13. Релігієзнавство : підручник / Г. Є. Аляєв та ін. ; за заг. ред. Г. Є. Аляєва. Полтава: АСМІ, 2018. 285с.
14. Релігієзнавство : підручник / В. І. Лубський, В. І. Теремко, М. В. Лубська та ін. Київ : Академвидав, 2017. 464 с.
15. Релігії народів світу: енциклопедія / Г. Е. Єрмановська. Київ : Укрвидавполіграфія, 2017. 319с.
16. Сучасна культурологія / за ред. К. Кислюка. Київ : Кондор, 2018. 382 с.

17. Сучасні європейські культурно-історичні цінності в контексті викликів глобалізації / наук. ред. А. І. Кудряченко, Т. О. Метельова. Київ : Фенікс, 2017. 444 с.
  18. Тиводар М. Етнологія : навч. посіб. Львів : Світ, 2017. 623 с.
  19. Утвенко В. В. Етнологія: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 244 с.
  20. Шугаєва Л. М. Релігії світу : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2017. 256 с.
- Допоміжні*
21. Атлас біблійної історії / за ред. Д. Причарда. Київ : Картографія, 2015. 192 с.
  22. Блїй де Г., Муллер П., Шаблій О. Географія: світи, регіони, концепти ; пер. з англ. Київ : Либідь, 2014. 740 с.
  23. Богдановський І. В. Філософський аналіз феномену нетрадиційної релігійності: соціальний і психологічний аспекти : монографія. Ірпінь, 2016. 373 с.
  24. Дейвіс Н. Європа. Історія ; пер. з англ. П. Таращука. Київ : Основи, 2020. 1464 с.
  25. Ігнат'єв П. М. Країни Азії: особливості культури та побуту. Чернівці : Книги – XXI, 2017. 339 с.
  26. Культурологія. Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. / М. М. Закович та ін. ; за ред. М. М. Заковича. 5-те вид., стер. Київ : Знання, 2015. 589 с.
  27. Світова художня культура : від первісного суспільства до початку середньовіччя : навч. посіб. / О. П. Щолокова та ін. ; ред. В. В. Вороніна, Т. М. Коліна. Київ. : Вища школа, 2014. 175 с.
  28. Хоптяр Ю. А. Етнологія : навч. посіб. Кам'янець-Подільський, ПП «Медобори», 2018. 160 с.
  29. Художня культура світу : навч. посіб. / Н. Є. Миропольська, Е. В. Белкіна, Л. М. Масол та ін.; за ред. Н. Є. Миропольської. Харків : Ранок, 2016. 192 с.
- Електронні інформаційні ресурси*
1. Державна служба України з етнополітики та свободи совісті. URL: <https://dessa.gov.ua/>
  2. Культура і креативність. URL: <https://www.culturepartnership.eu/ua/page/about>
  3. Міністерство культури та інформаційної політики України. URL : <https://mkp.gov.ua/>
  4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
  5. Релігія в Україні. URL : <https://www.religion.in.ua/>
  6. Релігія та віра. Рада Європи. URL : <https://www.coe.int/en/web/compass/religion-and-belief>
  7. Український культурний фонд. URL: <https://ucf.in.ua/>
  8. European Union (EU). URL : https://europa.eu/european-union/index_en
  9. Eurozine. URL : <https://www.eurozine.com/>
  10. United Nations (UN). URL : <https://www.un.org/en/>
  11. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). URL : <https://www.unesco.org/en>